

Tabell C-k

Saker med særskild fordeling for kommunane 2022

Følgjande saker er gitt ei særskild fordeling innanfor innbyggjartilskotet i 2022:

Kol.	Sak	Beløp i 1000 kr
1	Inndelingstilskot	1 432 752
2	Trekk Nannestad og Ullensaker	-19 350
3	Helsestasjons- og skulehelseteneste	952 215
4	Korreksjon, barnevern Oslo kommune	-144 439
5	Forsøk med ny oppgåve- og ansvarsdeling i barnevernet	20 400
6	Kompensasjon for endringar i regelverket for eigedomsskatt	205 800
7	Differensiert arbeidsgjevaravgift, endringar	-2 597
8	Kompensasjon ansvarsovertaking barnevernet	655 000
9	<i>Sum</i>	<i>3 099 781</i>

For fleire av sakene er beløpet frå 2021 prisjustert med anslått pris- og lønnsvekst frå 2021 til 2022 (kommunal deflator). Den kommunale deflatoren for 2022 er anslått til 2,5 prosent.

Kolonne 1 – Inndelingstilskot

Inndelingstilskotet er ei kompensasjonsordning for kommunar som slår seg saman og skal kompensere kommunane for ein reduksjon i rammetilskotet som følgje av samanslutninga. Inndelingstilskotet kompenserer for bortfall av basistilskot og ein eventuell netto nedgang i distriktstilskot. To kommunar som har slått seg saman vil få eit basistilskot på same måte som andre kommunar i utgiftsutjamninga, mot to basistilskot før samanslåinga. Den samanslåtte kommunen blir difor kompensert gjennom inndelingstilskotet for bortfall av eit basistilskot. Dersom ein samanslått kommune får mindre i distriktstilskot enn kommunane ville fått kvar for seg, blir kommunen gjennom inndelingstilskotet kompensert for differansen mellom det den samanslåtte kommunen får og det dei ville fått kvar for seg.

Inndelingstilskotet blir gjeve frå det året samanslåinga trer i kraft. Kommunane får fullt tilskot i 15 år, før det deretter blir trappa gradvis ned over fem år. For kommunar som slo seg saman i perioden 2014–2017 (kommunereforma) blir inndelingstilskotet rekna ut frå gjeldande inntektssystem i 2016.

I 2022 får 53 kommunar inndelingstilskot. 43 nye samanslåingar får inndelingstilskot ut frå inntektssystemet i 2016. For kommunar som blir delte er inndelingstilskotet fordelt til dei kommunane dei blir slått saman med ut frå prosentdelen innbyggjarar som blir overført (innbyggjartal per 1. januar 2019).

Som følgje av nedtrappinga av inndelingstilskotet, er tilskotet til Bodø kommune redusert til 40 prosent av fullt tilskot, mens tilskotet til Aure og Vindafjord er redusert til 60 prosent av fullt tilskot.

Beløpa er prisjustert med kommunal deflator.

Kolonne 2 – Trekk Nannestad og Ullensaker

Nannestad og Ullensaker fekk i perioden 1993–2008 finansieringsbistand i form av skjønsmidlar i samband med etableringa av Oslo Lufthamn, Gardermoen. Totalt har kommunane motteke 735,5 mill. kroner, der 387 mill. kroner skal betalast tilbake i 20 like store avdrag frå og med 2009. Dette blir gjort ved eit trekk i rammetilskotet til Nannestad og Ullensaker på høvesvis 7,43 og 11,92 mill. kroner årleg t.o.m. 2028. Trekket blir ikkje prisjustert.

Kolonne 3 – Helsestasjons- og skulehelseteneste

Regjeringa har styrkja helsestasjons- og skulehelsetenesta, inkludert jordmortenesta. Sidan 2014 er det løyvd midlar til helsestasjons- og skulehelsetenesta via rammetilskotet. For 2022 er det samla beløpet til fordeling prisjustert med kommunal deflator, og utgjer til saman 952,2 mill. kroner. Midlane er føreslått fordelt til kommunane basert på talet på innbyggjarar i alderen 0–19 år, med eit minstenivå på 100 000 kroner per kommune.

Kolonne 4 – Korreksjon barnevern, uttrekk Oslo kommune

I 2015 vart det lagt inn 160 mill. kroner i rammetilskotet som følgje av auka kommunal medfinansiering av det statlege barnevernet. Denne endringa gjaldt ikkje Oslo kommune, som òg har ansvaret for den statlege delen av barnevernet i Oslo.

Sidan det ikkje er teknisk mogleg å halde Oslo utanfor fordelinga av midlane, fekk Oslo om lag 26 mill. kroner gjennom kostnadsnøkkelen til dette føremålet i 2015. For at Oslo skal gå i null vart det lagt inn ein korreksjon på -26,012 mill. kroner i tabell C i 2015. Trekket for 2022 er prisjustert med kommunal deflator.

Frå og med 2022 består trekket til Oslo kommune òg av et tilsvarande element som følger av barnevernsreforma. Stortinget har vedtatt ei barnevernsreform som vil gjelda frå 2022 som gir kommunane auka fagleg og økonomisk ansvar. Som kompensasjon for det auka finansielle ansvaret, blir det fordelt 655 mill. kroner gjennom kostnadsnøkkelen i 2022 (resterande 655 mill. kroner blir fordelte etter kommunanes faktiske bruk av barnevernstiltak før reforma, sjå nærare omtale av kolonne 8). Det auka ansvaret for barnevernet er eit ansvar Oslo allereie har. Oslo får dimed ikkje kompensasjon som følgjer av det auka finansieringsansvar for landets øvrige kommunar. Sidan det ikkje er teknisk mogleg å halde Oslo utanfor fordelinga av midlane, får Oslo om lag 113 mill. kroner gjennom kostnadsnøkkelen til dette føremålet i 2022. For at Oslo skal gå i null vert det lagt inn ein korreksjon på -113,1 mill. kroner i tabell C i 2022. Sjø òg skildringa av kolonne 8.

Kolonne 5 – Forsøk med ny oppgave- og ansvarsdeling i barnevernet

Barne- og likestillingsdepartementet sette i 2016 i verk eit forsøk med auka kommunalt ansvar for barnevern i (noverande) Færder, Alta og Røyken. Rammetilskotet vart auka for å kompensere dei tre kommunane for auka utgifter til barnevernet. Forsøket i Røyken vart avvikla som planlagt ved utgangen av 2019, medan Alta og Færder avsluttar forsøket når barnevernsreforma trer i kraft frå 2022. Ansvarsendingane i barnevernsreforma er meir avgrensa enn i forsøket. Dette inneber at Alta og Færders inntekter gjennom kommuneramma vil bli reduserte. For å sørga for ein god overgang til den nye ansvarsdelinga frå 2022, blir Alta og Færder gjeve ei eingongsløyving på høvesvis 9,6 og 10,8 mill. kroner i tabell C i 2022 i tillegg til kompensasjonen dei vil få som følgje av barnevernsreforma. Formålet er å lette overgangen etter avviklinga av forsøket.

Kolonne 6 – Kompensasjon for endringar i regelverket for eigedomsskatt

I statsbudsjettet for 2019 vart det sett av 71 mill. kroner til å kompensere kommunar som får reduserte inntekter som følge av at dei ikkje lenger kan krevje inn eigedomsskatt på produksjonsutstyr og -installasjonar. I 2019 var kompensasjonen ein del av skjønstilskotet. I 2020 vart kompensasjonen auka til 143 mill. kroner, og flytta over til innbyggjartilskotet (tabell C). I 2021 vart kompensasjonen auka til 174,4 mill. kroner, og i 2022 er den ytterlegare auka til 205,8 mill. kroner.

Kompensasjonen blir berekna på grunnlag av kommunane si rapportering av skattegrunnlaget for dei aktuelle eigedomane for 2018 og 2019, kopla med skattesatsen som kommunane har rapporterte inn til KOSTRA. Kommunane er kompenserte fullt ut utover ein gitt eigendel per innbyggjar av det berekna inntektsbortfallet i 2022. Eigendelen i 2022 er om lag 254 kroner per innbyggjar.

Kolonne 7 – Gradvis innfasing av endringar i differensiert arbeidsgjevaravgift

Frå 1. januar 2022 gjeld nytt verkeområde for differensiert arbeidsgjevaravgift (DA), med endringar i soner for 11 kommunar, medrekna gamle kommunar som er del av nye kommunar. Kvar einskild kommune som får endra avgiftssats i 2022 får full kompensasjon eller trekk i rammetilskotet i 2022, basert på korleis avgiftsendringa slår ut. Nytt avgiftsnivå blir etter det fasa inn ved at kompensasjonen eller trekket blir trappa ned over seks år, som er i samsvar med ny periode for DA-ordninga.

Kolonne 8 – Kompensasjon for ansvarsovertaking i barnevernet

Stortinget har vedtatt ei barnevernsreform, som vil gjelde frå 2022 og som mellom anna gir kommunane auka fagleg og økonomisk ansvar. Som kompensasjon for det auka finansielle ansvaret, blir det foreslått å auka rammetilskotet til kommunane med 1 310 mill. kroner i 2022.

Kompensasjonen skal på sikt fordelast etter kostnadsnøkkelen for barnevern i sin heilskap. For å redusere risikoen for den einskilde kommune legg regjeringa opp til ein overgangsperiode på to år. I 2022 og 2023 vil difor halvparten av kompensasjonen, det vil seia 655 mill. kroner, bli fordelt særskilt etter bruken av barnevernstiltak før reforma (basert på regnskapsåret 2020). Det auka ansvaret for barnevernet er eit ansvar Oslo allereie har. Oslo kommune får dimed ikkje kompensasjon som følge av det auka finansieringsansvaret for dei andre kommunane i landet. Sjå òg omtale av kolonne 4.

Kolonne 9 – Sum saker med særskild fordeling

Summen av kolonnane 1–8. Talet er nytta i tabell 2-k, kolonne 3. Midlane er lagde inn i innbyggjartilskotet og er i hovudsak haldne utanfor utrekninga av inntektsgarantiordninga.